

Memòria

2022

reas
balears
xarxa d'economia alternativa
i solidària

1998-2023
25 anys!

1998-2023 25 anys!

Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària de les Illes Balears

MEMÒRIA 2022

Disseny i maquetació
Pelopantón

Impressió
Amadip Esment

Dipòsit legal
PM 330-2020

Llicència

No es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades

Impressió

Tracta bé el medi ambient,
és responsabilitat de tots

Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària (REAS Balears)

<https://reas.red/reas-balears/inicio-reas-balears/>

reas-ib@reasnet.com

tel. 646 930 618

Amb el suport:

Índex

04 INTRODUCCIÓ

06 PRESENTACIÓ

- Missió
- Els valors de l'economia solidària
- Les sòcies

08 L'ACTIVITAT

- Treball en xarxa
- Reivindicació de les empreses d'inserció
- Enfortiment de l'economia solidària
- Impuls del Mercat Social
- Promoció de la compra pública responsable
- Impuls de les polítiques públiques d'economia social

20 LA GESTIÓ

- Òrgans de govern
- Gestió econòmica

22 ENTITATS MEMBRES

Introducció

Un any més vos presentam la memòria de la **Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària de les Illes Balears (REAS Balears)**, amb la que volem informar de les activitats desenvolupades i donar resposta al compromís de transparència i de rendiment de comptes davant la societat.

En **2022** les **entitats sòcies** han implicat en conjunt un col·lectiu de més de **1.900 persones** entre treballadores i voluntàries; d'aquestes ha hagut **510 persones contractades**, i el moviment econòmic conjunt ha estat de **18.555.672 €**.

REAS Balears està integrada a **REAS Red de Redes de Economía Solidaria**, xarxa de xarxes sectorials i territorials d'àmbit estatal formada per **985 organitzacions**. En conjunt, més de **50.000 persones** estan vinculades a organitzacions de **REAS Red de Redes**, **26.709** com a contractades, amb uns ingressos anuals superiors als **1.100 milions d'euros**.

A aquesta memòria trobareu una presentació de l'entitat i de la seva gestió, i una descripció de les actuacions dutes a terme en 2022, estructurades a partir dels **sis objectius** treballats:

1

Treball en xarxa.

2

Reivindicació de les empreses d'inserció.

3

Enfortiment de l'economia solidària.

4

Impuls del Mercat Social.

5

Promoció de la compra pública responsable.

6

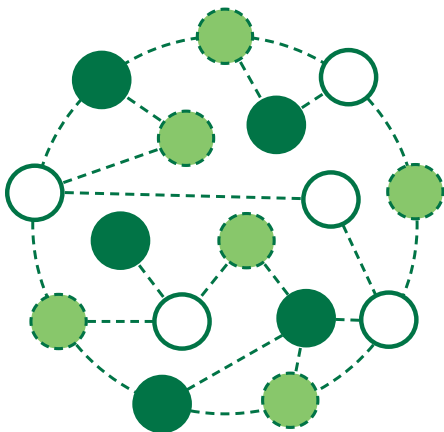
Impuls de les polítiques públiques d'economia social.

De **2022** volem destacar: la defensa del paper de les empreses d'inserció, amb la incidència davant del Govern per reivindicar la millora de les subvencions, la difusió de la seva activitat i la creació de l'Associació Illes Balears Empreses d'Inserció; l'activitat del grup de treball d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús; la col·laboració amb l'aula d'emprenedoria del Centre Integrat de Formació Professional Son Llebre; les actuacions de Mercat Social a través del projecte ESS Local, de l'organització del Fòrum de les economies transformadores, i de la participació al Fòrum de la Societat Civil; i les accions de seguiment, sensibilització, formació i assessorament en matèria de compra pública responsable, amb la presentació del informe de seguiment dels contractes reservats del Govern de les Illes Balears.

Des de l'àmbit institucional volem destacar la interlocució amb la **Direcció General de Promoció Econòmica i Economia Social** de la **Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball del Govern**, i des de **Mercat Social**, amb el **Departament de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local del Consell de Mallorca**. Especialment, volem posar en valor l'increment del pressupost del **Consell de Mallorca** per al projecte **ESS Local**, per promoure l'economia social i solidària i el desenvolupament local als municipis de Mallorca.

Un any més, hem posat en nostre granet d'arena per contribuir a avançar cap a un model econòmic que situï en el centre la sostenibilitat de la vida, les cures i el bé comú, contribuint a la transició ecosocial que necessitam.

Maria Jaume Jaume
Presidenta de REAS Balears

1998-2023
25 anys!

Presentació

La **Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària de les Illes Balears (REAS Balears)** és una associació sense ànim de lucre constituïda en 1998, per tant **en 2023 fa 25 anys**.

Missió

REAS Balears vol potenciar l'economia solidària com a un instrument que permet desenvolupar una societat més justa i sostenible, treballant per aquest objectiu des d'una òptica múltiple: l'econòmica, la social, l'ambiental i la cultural.

REAS Balears pertany a **REAS Red de Redes de Economía Solidaria**, una xarxa de xarxes formada per **985** organitzacions agrupades en **15** xarxes territorials i **4** xarxes sectorials (AERESS, *Asociación Española de Recuperadores de Economía Social y Solidaria*, Coordinadora Estatal de Comerç Just, Unió Renovables i Mesa de Finances Ètiques).

En conjunt, més de **50.000** persones estan vinculades a organitzacions de **REAS Red de Redes**, **26.709** com a contractades, amb uns ingressos anuals de **1.138** milions d'euros.

Els valors de l'economia solidària

L'economia solidària sorgeix de la necessitat de construir un nou model de societat i de redefinir el paper de l'economia. Aquesta necessitat sorgeix del progressiu deteriorament social, econòmic, laboral, humà, polític i ambiental de les societats actuals. Les principals conseqüències socials d'aquest deteriorament són l'increment de la pobresa i de les desigualtats, l'atur i l'exclusió.

REAS assumeix com a propis els sis principis de l'economia solidària¹

Equitat

Treball digne

Cooperació

Sostenibilitat
ecològica

Repartiment just
de la riquesa

Compromís
amb l'entorn

¹www.economiasolidaria.org/carta.php

Les sòcies

Poden ser sòcies de **REAS Balears** qualsevol entitat jurídica que adopti els principis de l'economia solidària. En 2022 s'han produït l'alta com a sòcia col·laboradora del projecte Globus Màgic, i la baixa del col·lectiu Es Llindar per dissolució del projecte, per la qual cosa **REAS Balears** ha finalitzat l'any amb **15 entitats associades**:

- Bauma Altres Perspectives S. Microcoop.
- Benfet Serveis i Manteniment Empresa d'Inserció
- Binisàvia
- Càritas Diocesana de Mallorca
- Càritas Diocesana de Menorca
- Deixalles Inserció i Triatge Empresa d'Inserció
- Deixalles Serveis Ambientals Empresa d'Inserció
- Ecotxe S. Coop.
- Eines x Inserció Empresa d'Inserció
- Fundació Deixalles
- Mestral Inserció i Medi Ambient Empresa d'Inserció
- Plegats
- S'Altra Senalla
- Slow Food
- Terranostra (Laboratori d'Abastiment Cooperatiu S. Coop.)

A continuació es mostren les dades econòmiques, laborals i de participació de voluntariat de les entitats associades a **REAS Balears**.

	Personal contractat	Personal voluntari	Moviment econòmic anual
Bauma	3	0	57.521 €
Benfet Serveis i Manteniment	8	0	198.335 €
Binisàvia	0	10	0 €
Càritas Mallorca	78	806	3.870.602 €
Càritas Menorca	41	170	2.281.290 €
Deixalles Inserció i Triatge	75	0	1.384.942 €
Deixalles Serveis Ambientals	45	0	1.090.262 €
Ecotxe	0	12	41.186 €
Eines x Inserció	36	34	426.535 €
Fundació Deixalles	185	9	7.643.620 €
Mestral Inserció i Medi Ambient	30	68	1.015.648 €
Plegats	0	15	0 €
S'Altra Senalla	5	35	202.756 €
Slow Food	0	3	0 €
Terranostra	3	238	342.976 €
Total	510	1.400	18.555.672 €

Les sòcies col·laboradores

Els Estatuts de l'associació també contemplen la figura del/la soci/a col·laborador/a, amb dret a participar amb veu i sense vot en les assemblees. Poden ser sòcies col·laboradores persones a títol individual, empreses i institucions que mostrin interès per les finalitats de **REAS Balears**. En **2022** ha hagut **5 socis/es col·laboradors/ores**.

L'activitat

L'activitat de **REAS Balears** en 2022 s'ha desenvolupat d'acord als següents **objectius** del pla de feina:

1. Treball en xarxa
2. Reivindicació de les empreses d'inserció
3. Enfortiment de l'economia solidària
4. Impuls del Mercat Social
5. Promoció de la compra pública responsable
6. Impuls de les polítiques públiques d'economia social

1 Treball en xarxa

Per a **REAS Balears**, el treball en xarxa i la cooperació amb altres organitzacions és un element fonamental de la seva activitat, ja que cap organització pot assolir els seus objectius de forma aïllada. En 2022 **REAS Balears** ha desenvolupat actuacions en xarxa amb **REAS Red de Redes de Economía Solidaria**, d'àmbit estatal, Tercer Sector Social Illes Balears, La Vida Al Centre i Grup d'Iniciativa Territorial Fiare Illes Balears.

REAS RED DE REDES DE ECONOMÍA SOLIDARIA

FINALITAT

Promoure l'**economia solidària** i coordinar les diferents xarxes territorials i sectorials d'economia solidària.

COMPOSICIÓ

Xarxes territorials: REAS Aragón, REAS Andalucía, Red Anagos (Canarias), **REAS Balears**, REAS Castilla La Mancha, REAS Castilla y León, REAS Euskadi, REAS Extremadura, REAS Galicia, REAS Madrid, REAS Murcia, REAS Navarra, REAS Rioja, REAS País Valencià i Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya.

Xarxes sectorials: AERESS, Asociación Española de Recuperadores de Economía Social y Solidaria; Mesa de Finanzas Éticas, integrada per Fiare Banca Ètica, Coop57, Oikocredit i la unió d'asseguradores ètiques CAES; la Unió de Cooperatives de Consumidors i Usuaris d'Energies Renovables i la Coordinadora Estatal de Comercio Justo.

S'ha participat en les següents accions:

1. **Assemblees generals** de 17 de juny i 16 de desembre.
2. **Encontre Idearia** celebrat a Madrid els dies 17 i 18 de juny, amb una representació de sis persones.
3. **Encontre ComunESS**, sobre comunicació i economia social i solidària, celebrat a Toledo els dies 28, 29 i 30 de setembre.
4. **Fòrum sobre habitatge cooperatiu** en cessió d'ús, celebrat a Barcelona els dies 25, 26 i 27 de novembre.
5. **Reunions telemàtiques** dels grups de treball de compra pública responsable, polítiques públiques, habitatge cooperatiu i mercat social, i trobada anual de grup de treball de mercat social, el 15 de desembre.
6. **Difusió dels nous principis de l'economia solidària.**
7. **Campanya "Ensenya el cor"** 2022, amb la realització de l'auditoria social per part de 10 entitats de **REAS Balears**.
8. **Difusió del butlletí electrònic mensual** de **REAS Red de Redes**.

<https://reas.red>

www.economiasolidaria.org

TERCER SECTOR SOCIAL ILLES BALEARS

FINALITAT

Defensar i dignificar el paper del **tercer sector d'acció social** a les Illes Balears per tal de millorar el benestar de les persones amb necessitats socials no cobertes.

COMPOSICIÓ

Coordinadora Balear de Persones amb Discapacitat, EAPN Illes Balears-Xarxa per a la Inclusió Social, Federació d'Entitats i de Serveis de Salut Mental de Mallorca, Federació Predif Illes Balears de Persones amb Discapacitat Física, foQua Fòrum per la Qualitat/Associació Empresarial d'Entitats Sense Ànim de Lucre del Sector de la Discapacitat, ONCE Illes Balears, Plataforma del Voluntariat, Plena Inclusió Illes Balears i **REAS Balears**.

ACCIONS

- Participació en les reunions de la Junta directiva de Tercer Sector Social a través de la representant de **REAS Balears** Xesca Martí.
- Organització i participació en la jornada de treball “**Propostes electorals en un context de dificultats socials, energètiques i econòmiques**” celebrada el 19 de desembre a Palma.

Propostes electorals del Tercer Sector Social

En la jornada de treball “Propostes electorals en un context de dificultats socials, energètiques i econòmiques” realitzada el 19 de desembre, Tercer Sector Social Illes Balears va elaborar de forma participativa les seves propostes electorals de cara a les eleccions locals i autonòmiques de maig de 2023.

La crisi energètica i inflacionista provocada per la guerra a Ucraïna ha provocat noves problemàtiques socials a les quals hem de fer front, sense oblidar els reptes i línies estratègiques de les entitats socials en l’escenari post Covid-19.

Posteriorment, aquestes propostes varen ser presentades al Parlament de les Illes Balears el 26 de gener:

<https://mercatsocial.org/noticies/tercer-sector-social-propostes2023/>

Document de propostes electorals:

<https://mercatsocial.org/wp-content/uploads/2022/10/TSSIB-propostes-2023.pdf>

<http://www.tercersectorsocialib.org>

LA VIDA AL CENTRE

FINALITAT

LVAC sorgí arrel de la pandèmia com a procés col·lectiu per **enfortir el teixit social** i poder articular i donar respostes col·lectives a la crisi social i econòmica, amb la intenció de propiciar mobilitzacions socials i exigir la transformació política, social i econòmica cap a la transició ecosocial.

COMPOSICIÓ

LVAC es va impulsar des de diverses organitzacions ecologistes, feministes, d'agroecologia i d'economia social i solidària. **166 entitats** de tot tipus i **més de 1.500 persones** varen donar suport al manifest de **La Vida Al Centre**.

A causa d'una crisi de participació i de la manca de forces per tirar endavant, en una assemblea celebrada el 2 juliol es va decidir deixar en "stand by" **LVAC**, però mantenint el llistat de distribució per afavorir l'intercanvi d'informació i amb el compromís de fer una trobada anual.

www.lavidaalcentre.org

GRUP D'INICIATIVA TERRITORIAL FIARE ILLES BALEARS

FINALITAT

Oferir eines de transformació social a través del finançament de projectes viables d'economia social i solidària i de la promoció d'una cultura de la intermediació financera sota els principis de la transparència, la participació, la democràcia i el crèdit com a dret.

COMPOSICIÓ

El **Grup d'Iniciativa Territorial de Fiare Illes Balears** compta amb un centenar de sòcies, entre els quals hi ha les següents organitzacions: Associació Finances Ètiques Illes Balears, Ateneu Pere Mascaró, Avanç Filmacions Educatives, Càritas Mallorca, Càritas Menorca, Ecotxe, Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, Fons Pitiús de Cooperació, Fundació Deixalles, Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors (GREC), **REAS Balears**, S'Altra Senalla i Terranostra.

ACCIONS

- Participació en el número monogràfic sobre economia social i solidària de la revista l'Altra Mirada: <https://laltramirada.cat/article/2-3-fiare-banca-etica-un-any-dincerteses-i-oportunitats/>
- Assemblea general Fiare Illes Balears, 26 de març.
- Presentació de Fiare banca Ètica al supermercat cooperatiu Terranostra, 6 de maig.
- Participació en l'assemblea general de la cooperativa, 14 de maig.
- Organització de visites a les cooperatives d'Eivissa i Mallorca Els Sanadors i Terranostra (17 de novembre).
- Organització amb Coop 57 i Fundacions Darder Mascaró de la xerrada a càrrec de Jordi Calvo "Quin és el paper de les finances en els conflictes armats" celebrada el 2 de desembre.
- Adhesió a la iniciativa legislativa popular "Avui per demà".
- Difusió i comunicació:
 - Blog: <https://www.fiarebancaetica.coop/git/ca/illes-balears>
 - Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064686369454>
 - Twitter: https://twitter.com/Fiare_Balears
 - Newsletter mensual

Fiare Banca Ètica continua amb el creixement en xifres i la consolidació de la presència i dels serveis bancaris. Entre **Itàlia i Espanya** s'ha arribat a les **47.425 persones sòcies** i els **88,6 milions de capital social**. Quant als projectes finançats, s'ha superat la xifra de **1.235 milions d'euros** i els dipòsits han superat els **2.493 milions**.

www.fiarebancaetica.coop

2 Reivindicació de les empreses d'inserció

Des de 2018, **REAS Balears** treballa en la promoció i foment de les empreses d'inserció, reivindicant i defensant els seus interessos econòmics, socials i empresarials, i els de les seves persones treballadores.

REAS Balears té com a socis cinc empreses d'inserció, promogudes per Fundació Deixalles, Càritas Menorca, Càritas Mallorca i Projecte Home Balears:

- **Deixalles Serveis Ambientals** (Fundació Deixalles). Activitat: gestió de residus (parcs verds i deixalleries, recollida i tractament de voluminosos i roba, creació i restauració de mobles, reparació d'electrodomèstics), serveis de neteja de locals, neteja viària, de jardins, platges, torrents i zones forestals, conservació i manteniment d'edificis, serveis de consergeria, control d'accessos i informació, enquestes i tasques auxiliars administratives.
- **Deixalles Inserció i Triatge** (Fundació Deixalles). Activitat: gestió de personal per al tractament de residus, especialment residus d'envasos, enderroc i voluminosos.
- **Mestral Inserció i Medi Ambient** (Càritas Menorca). Activitat: recollida i tractament de residus d'aparells elèctrics i electrònics, comercialització de roba i productes de segona mà.
- **Eines x Inserció** (Càritas Mallorca). Activitat: recollida i tractament de residus tèxtils i comercialització de roba recuperada.
- **Benfet Serveis i Manteniment** (Projecte Home Balears). Activitats: jardineria (manteniment, podes, tales, plantacions, reforestacions i tractaments fitosanitaris), neteja d'edificis, naus i zones verdes, manteniment de comunitats, centres residencials i piscines.

Accions:

- **Reunions institucionals:** amb la Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular del Govern per defensar la millora de les subvencions en favor de les empreses d'inserció, i amb l'Àrea de Benestar Social de l'Ajuntament de Palma per millorar la coordinació en la derivació i seguiment de persones treballadores i conèixer el nou model de serveis socials.
- **Presentació de propostes:** aportacions per a l'elaboració d'un decret autonòmic d'empreses d'inserció, amb una proposta de ràtios mínimes de personal d'acompanyament social i de producció, i participació en la consulta pública del Ministeri de Treball i Economia Social per a l'elaboració d'un projecte de llei d'actualització de la llei 44/2007 d'empreses d'inserció.
- **Coordinació i elaboració de criteris comuns** en relació als ràtios mínimes de personal d'acompanyament, a les derivacions i el seguiment de casos i a la recollida de residus tèxtils, amb la participació conjunta de Deixalles Serveis Ambientals i Eines x Inserció en una licitació de l'Ajuntament de Calvià.
- **Participació** en jornades organitzades per FAEDEI (Federación de Asociaciones Empresariales de Empresas de Inserción) a Santiago (26 de setembre), Murcia (17 i 18 d'octubre) i Madrid (24 de novembre).
- **Difusió** de l'activitat de les empreses d'inserció, presentació en roda de premsa realitzada el 22 de juny i difusió de la memòria de 2021, amb les dades econòmiques i laborals i informació sobre els serveis que ofereixen.
- **Creació** de l'Associació Illes Balears Empreses d'Inserció (AIBEI)

Es crea l'Associació Illes Balears Empreses d'Inserció

El 21 de juny, les cinc empreses d'inserció de **REAS Balears** varen crear AIBEI, l'Associació Illes Balears Empreses d'Inserció, amb l'objectiu de fer possible la integració a FAEDEI, federació d'àmbit estatal formada per associacions autonòmiques d'empreses d'inserció.

Les empreses d'inserció sòcies han de complir amb els següents requisits:

- Estar creades a les Illes Balears
- Assumir els principis de l'economia solidària i realitzar l'auditoria social.
- Estar promogudes per entitats no lucratives i reinvertir la totalitat dels beneficis en l'activitat.
- Desenvolupar itineraris d'inserció sociolaboral amb mesures de formació i acompanyament.

El president de l'associació és Antoni Aguiló, de Mestral Inserció i Medi Ambient.

3 Enfortiment de l'economia solidària

REAS Balears treballa per enfortir l'economia solidària a través de la implicació de noves iniciatives i empreses i del foment de la participació i de la formació.

En relació a l'entrada de noves iniciatives i empreses, en 2022 s'han incorporat com a sòcia col·laboradora Elisenda Belda, emprenedora del projecte Globus Magicus.

En relació al foment de la participació, en 2022 s'ha dinamitzat el grup de treball d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús, creat a finals de 2021.

GRUP DE TREBALL D'HABITATGE COOPERATIU

Composició:

Format per projectes de Mallorca, Menorca i Eivissa associats a **REAS Balears**, Es Llinardar, Plegats i Binisàvia; o no associats, Kasal Mallorca, Contribuir Menorca, Els Porxos i Els Sanadors; i persones a títol individual. A finals de 2022 s'han dissolt els col·lectius Es Llinardar i Kasal Mallorca a causa de la manca de perspectives per superar les dificultats de tot tipus amb que es topen els projectes d'habitatge cooperatiu a les Illes Balears.

Accions:

- **Reunions del grup de treball:** 4 reunions en 2022.
- **Participació a REAS Red de Redes:** reunions telemàtiques mensuals del grup de treball, coordinació de territoris de parla catalana i Fòrum sobre habitatge cooperatiu en cessió d'ús de Barcelona (25-27 de novembre).
- **Presentació de propostes:** a la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball, per a la regulació de les cooperatives d'habitatge en cessió d'ús a la llei de cooperatives; a la Conselleria d'Afers Socials, per a la definició de l'habitatge cooperatiu en la modificació del decret sobre la cartera bàsica de serveis socials; a la Conselleria de Medi Ambient i Territori, per a la regulació urbanística dels projectes d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús; i a la Conselleria de Mobilitat i Habitatge, per a la incorporació de **REAS Balears** a la mesa autonòmica d'habitatge.
- **Reunions institucionals:** amb les direccions generals d'Habitatge i de Territori del Govern, i conjuntament amb Sostre Cívic amb els ajuntaments de Palma, Inca i Esporles.
- **Activitats de difusió:** xerrada a Son Sardina el 6 de setembre en el marc de les seves festes d'estiu, jornada informativa organitzada el 27 d'octubre i edició i difusió d'un videoclip:

<https://www.youtube.com/watch?v=G6AjGSPyY6Q>

FORMACIÓ

S'ha participat en les següents accions formatives:

- **Centre de Formació Professional Son Llebre** (aula d'emprenedoria): tretze accions formatives, sobre economia social i solidària, intercooperació i fórmules jurídiques.
- **Jornada de PalmaActiva** sobre emprendre en femení (15 de març).
- **Curs "Economia social i finances ètiques"**, de la Universitat Internacional de Menorca Illa del Rei i les Fundacions Darder-Mascaró, 26 i 26 de novembre.

4 Impuls del mercat social

En 2022 **REAS Balears** ha mantingut la seva implicació en l'impuls de **Mercat Social Illes Balears** participant en la gestió del projecte **ESS Local**, en l'organització del **Fòrum de les economies transformadores** i en les reunions i activitats del **Fòrum de la Societat Civil**, i ha continuat assumint la **presidència de l'associació**.

FINALITAT

Construir una xarxa social i econòmica de producció, distribució, consum i finançament, amb l'objectiu de contribuir a una activitat econòmica basada en valors democràtics, ecològics i solidaris i en el benestar col·lectiu.

COMPOSICIÓ

Federació de Cooperatives de les Illes Balears, que agrupa les **cooperatives de treball i agroalimentàries**, Associació de la Producció Agrària Ecològica de Mallorca (APAEMA), **REAS Balears**, S'Altra Senalla, Som Energia Mallorca, Fundació Ateneu Pere Mascaró, Ethico S. Microcoop. i Corda i Poal Cultural S. Coop.

S'HA PARTICIPAT EN LES SEGÜENTS ACCIONS:

- Reunions estratègiques bimestrals i assemblea general anual.
- Reunions bimensuals de l'equip tècnic del projecte **ESS Local**, per desenvolupar les actuacions previstes al Pacte amb el Consell de Mallorca per al foment de l'economia social i solidària i el desenvolupament local.
- Organització del **Fòrum d'economies transformadores** celebrat a Inca el 22 d'octubre.
- Reunions i activitats del **Fòrum de la Societat Civil**:
 - » Proposta al Govern d'una aliança públic-privada transformadora per gestionar projectes amb els fons Next Generation.
 - » Jornada sobre transició econòmica (28 d'abril).
 - » Jornada sobre agroecologia, fireta d'entitats i presentació del document "El futur que volem" (30 de novembre).
- Altres accions:
 - » Col·laboració amb el Consell Econòmic i Social per a l'elaboració del capítol d'economia social i solidària del seu informe anual, aportant dades d'iniciatives d'economia solidària i empreses d'inserció.
 - » Suport al projecte de promoció del compostatge "tanca el cercle" del Consell de Mallorca.
 - » Visita al Districte cooperatiu de Sants (20 i 21 de gener) i reunions de coordinació amb grups de cooperatives de Barcelona, Castelló i València per a l'impuls de territoris cooperatius.
 - » Fires d'agroecologia de Porreres (24 d'abril), del Mercat Social de Sa Pobla (15 de maig) i del medi ambient del carrer Blanquerna de Palma (4 de juny).
 - » Xerrada sobre memòria històrica del cooperativisme organitzada per les Fundacions Darder-Mascaró (5 de maig).
 - » Presentació lúdica de Mercat Social a l'espai Sus Cultura (27 de maig).
 - » Curs sobre compra pública responsable per a entitats d'ESS (7 de juliol).
 - » Inauguració a ESS Local de l'aula de formació Liliana Deamicis (14 de juliol).
 - » Jornada a Esporles sobre associacionisme agroecològic (28 de juliol).
 - » Organització d'activitats a les festes d'estiu de Son Sardina (5-7 de setembre).
 - » Participació en els actes del Dia mundial del cooperativisme (7 d'octubre).
 - » Participació en la fila zero de la jornada "Altres veus, utopies feministes per a canviar el món" de la Direcció general de cooperació (19 de novembre).
 - » Reunió amb l'IDI, Institut d'Innovació Empresarial (12 de desembre).

PROJECTE ESS LOCAL 2022

Mercat Social ha desenvolupat en 2022 per segon any, el projecte ESS Local de foment de l'economia social i solidària i el desenvolupament local a Mallorca, amb el suport del Departament de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local del Consell. El projecte sorgeix del Pacte firmat entre Mercat Social i els grups polítics del Consell de Mallorca el juliol de 2020.

A través de les actuacions desenvolupades des d'un local cedit per un particular a Son Sardina, s'ha concretat els tres eixos del pacte:

Eix 1: Promoció de les entitats i les xarxes:

- 9 organitzacions han fet ús del local per a 51 activitats
- 12 iniciatives han rebut assessorament i s'han realitzat 29 accions orientadores
- 12 accions sobre intercooperació, compra pública responsable, reconversió d'empreses a l'economia social i accés als fons *Next Generation*

Eix 2: Sensibilització:

- 8 administracions locals implicades
- **Directoris d'economia social i solidària i desenvolupament local:** difusió del directori del Pla de Mallorca i elaboració del directori de la comarca del Raiguer, amb 118 iniciatives identificades
- 3 participacions en fires locals i organització o participació en 8 activitats de sensibilització
- **Accions de comunicació:** newsletters, notes i convocatòries de premsa, col·laboració amb altres publicacions, 30 aparicions en mitjans, creixement del seguiment a les xarxes socials...

Eix 3: Formació:

- 5 cursos realitzats, sobre compra pública responsable, cooperativisme i intercooperació, amb 18 hores de formació i 42 participants
- edició i difusió d'una guia didàctica sobre compra pública responsable i elaboració d'una guia sobre empremadoria col·lectiva i cooperativisme

FÒRUM DE LES ECONOMIES TRANSFORMADORES

Mercat Social Illes Balears organitzà el dia 22 d'octubre a Inca un Fòrum per mostrar que l'economia social i solidària és una alternativa real compromesa amb les persones, la comunitat i l'entorn.

El fòrum fou un espai de trobada on diferents entitats i persones de l'ecosistema de l'economia social i solidària varen poder compartir experiències, reptes i aliances.

Per això, es varen organitzar tres taules de debat, sobre transició ecològica (agroecologia i comunitats energètiques locals), transició justa (cohesió social i equitat) i instruments per a una transició ecosocial (intercooperació, cogestió d'espais públics i compra pública responsable).

EL FUTUR QUE VOLEM

El Fòrum de la Societat Civil presentà el dia 30 de novembre el document **“El futur que volem. Propostes i projectes de la societat civil per a la transició econòmica, ecològica i social de les Illes Balears”**. El Fòrum és una plataforma formada actualment per 26 entitats molt diverses del món de l'associacionisme ciutadà, l'ecologisme, el sindicalisme o l'economia, que defensa un canvi de model econòmic en favor de la transició ecosocial amb protagonisme de la societat civil.

“El futur que volem” és una publicació en la qual el Fòrum de la Societat Civil desgrana les seves propostes i projectes per impulsar la transició. Al llarg de prop de 200 pàgines es recullen propostes concretes sobre temes com reconversió turística, economia blava, sector primari, economia social i solidària, transició energètica, mobilitat, habitatge, renda bàsica universal, etc. Aquest document ha estat elaborat per una trentena de persones expertes en diferents disciplines, provinents de les entitats que conformen el Fòrum de la Societat Civil.

Veure:

https://forumsocietatcivil.org/wp-content/uploads/2022/11/El-futur-que-volem-DOCUMENT-DE-PROPOSTES-COMPLET_web.pdf

5 Promoció de la compra pública responsable

REAS Balears està implicada en la promoció de la compra pública responsable i de la contractació pública social a través de la seva participació en el grup de treball de **REAS Red de Redes**, que gestiona el portal web <https://contratacionpublicaresponsable.org>, així com amb la realització d'accions de seguiment, sensibilització, formació i assessorament sobre contractació pública social.

En 2022 s'ha fet seguiment de la contractació pública social a les Illes Balears, especialment en relació als contractes reservats per a programes d'ocupació protegida, i s'han realitzat accions d'assessorament i formació pròpies i en col·laboració amb un projecte de sensibilització sobre **compra pública responsable** de **Fundació Deixalles**.

Accions:

- Seguiment dels contractes reservats de les administracions públiques de les Illes Balears (Govern, consells insulars i ajuntaments) i elaboració i presentació en roda de premsa del informe "Contractes reservats del Govern de les Illes Balears 24/07/2017-31/03/2022".
- Participació en el grup de treball sobre contractació pública responsable de **REAS Red de Redes**:
 - » Participació en les reunions telemàtiques mensuals
 - » Publicació d'un article sobre contractes reservats a "Me Cambio", el blog sobre economia social i solidària de "El Salto Diario":

<https://www.elsaltodiario.com/mecambio/contratos-reservados-una-oportunidad-para-la-inclusion-social>

- Col·laboració amb la Fundació Deixalles en el seu projecte de sensibilització sobre compra pública responsable adreçat a administracions públiques, emmarcat en la convocatòria de projectes d'educació per a la transformació social de la Direcció General de Cooperació del Govern:
 - » Realització de les següents accions formatives: Consell d'Eivissa (24 de març i 7 d'abril), Ajuntament de Binissalem (8 d'abril), Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca (17 de maig), Ajuntament d'Andratx (15 de juny) i Departament de Benestar Social del Consell d'Eivissa (21 de juliol).
 - » Participació en una jornada telemàtica sobre bones pràctiques de compra pública responsable (27 de setembre).
- Accions d'assessorament tècnic sobre contractació pública social amb els ajuntaments de Santa Eulàlia, sobre la licitació d'un servei de compostatge domèstic, Felanitx i Binissalem, sobre la licitació del servei de gestió del parc verd, i Manacor, sobre la licitació del servei de recollida de roba.
- Impartició d'un curs de 5 hores de duració sobre compra pública responsable per a entitats d'economia social i solidària en el marc del projecte ESS Local (7 de juliol).

SEGUIMENT DELS CONTRACTES RESERVATS DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Arrel de la publicació al portal de transparència del Govern de les Illes Balears de tota l'activitat de contractació de la comunitat autònoma entre el 24/07/2017 i el 31/03/2022, **REAS Balears** va fer seguiment dels contractes reservats adjudicats, presentant públicament en roda de premsa un informe el 5 de juliol.

Els resultats més significatius de l'anàlisi dels contractes reservats adjudicats són:

- El Govern va adjudicar **77 contractes o lots reservats**, el **0,48 %** de la totalitat dels contractes o lots adjudicats; per un import de **6.133.303 €**, el **0,21 %** de la totalitat dels imports adjudicats en tot tipus de contractes.
- En relació a l'objectiu del **3 %** de contractes reservats fixat pel Govern, es va assolir un percentatge del **7,1 %**.
- No es va produir cap adjudicació a empreses d'inserció i no tots els centres especials d'ocupació adjudicatari eren d'iniciativa social (no lucratiu), tal com és preceptiu.
- En relació als criteris d'adjudicació, malgrat que la normativa estableix que s'han de basar en la millor relació qualitat-preu, l'oferta econòmica continua sent el principal criteri d'adjudicació, amb una valoració mitjana de l'oferta econòmica del **85 %**.

En funció dels resultats obtinguts, vàrem fer propostes de millora per afavorir l'accés de les empreses d'inserció als contractes reservats.

Més informació:

<https://mercatsocial.org/noticies/informe-contractacio-publica-reas/>

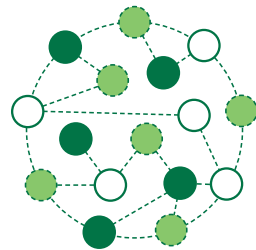
6 Impuls de les polítiques públiques d'economia social

REAS Balears treballa per impulsar **polítiques públiques** de foment de l'economia social, i **forma part del Consell de l'economia social i el cooperativisme de les Illes Balears**. En 2022 s'ha treballat especialment per millorar les subvencions per a empreses d'inserció, per afavorir la participació de la societat civil en els fons Next Generation i per a la revisió del pla director d'economia social.

Accions:

- Reunions i contactes amb la Direcció General de Promoció Econòmica, Emprendoria i Economia Social i Circular del Govern per reivindicar la millora de les polítiques públiques i les subvencions en favor de les empreses d'inserció.
- Participació en les reunions del Consell de l'Economia Social i el Cooperativisme de les Illes Balears de 22 de juliol, amb roda de premsa posterior, i de 13 d'octubre.
- Seguiment del desenvolupament de les accions recollides al Pla director d'economia social 2018-2022 i reivindicació de la seva renovació.
- Participació en la reunió de la Xarxa de serveis públics empresarials de l'Institut d'Innovació Empresarial (IDI) de 27 d'abril.
- Reunions i contactes amb el Departament de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local del Consell de Mallorca en relació a la convocatòria de subvencions per al foment de la compra de productes de Mallorca a través d'entitats d'economia social.
- Participació en la recollida de propostes del Fòrum de la Societat Civil per a una aliança públic-privada transformadora vinculada als fons Next Generation.
- Reunió conjunta amb Apaema amb el conseller de Fons europeus en relació a l'exclusió dels avals d'ISBA a projectes d'entitats no lucratives (13 de gener).

La gestió

Òrgans de govern

Junta Directiva: és l'òrgan de gestió i representació, i es reuneix de manera periòdica cada dos mesos. La composició de la Junta vigent en 2022 va ser elegida en l'assemblea general de 2021 i posteriorment va ser renovada parcialment al març de 2022:

Presidència: Antoni Ramis (Deixalles Inserció i Triatge)

Secretaria: Maria Jaume (Deixalles Serveis Ambientals)

Tresoreria: Carles Valentí (Ecotxe)

Vocalies:

- Alexandre Duran (S'Altra Senalla)
- Antoni Aguiló (Mestral Inserció i Medi Ambient)
- Jèssica Sánchez (Eines x Inserció)
- Victor Reyes (Benfet Serveis i Manteniment)
- Liliانا Deamicis (Terranostra)
- Xesca Martí (Fundació Deixalles)
- Xavier Moyà (Bauma Altres Perspectives)
- Maria Jesús Riaza (Es Llindar).

Posteriorment, en 2023 ha assumit la presidència de l'associació Maria Jaume, de Deixalles Serveis Ambientals.

En 2022 es varen realitzar cinc reunions de Junta: 11 de gener, 10 de maig, 12 de juliol, 13 de setembre i 8 de novembre.

Assemblea general: és el màxim òrgan de decisió de l'associació, i es reuneix de forma ordinària una vegada a l'any, oberta a les persones vinculades a les entitats associades. En 2022 l'assemblea es va reunir el dia 29 de març.

Gestió econòmica

INGRESSOS

57.270 €

Subvenció estalvi ètic Colonya	3.000 €
Subvenció economia social, Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball	13.991 €
Subvenció federacions, Conselleria d'Afers Socials	30.833 €
Conveni assegurances Arç Coop.	1.888 €
Quotes i campanya "Enredate"	2.080 €
Altres ingressos (secretaria tècnica Tercer Sector Social i formació Son Llebre i ESS Local)	5.478 €

DESPESES

51.044 €

Secretaria tècnica	32.972 €
Espai de treball secretaria tècnica (coworking)	5.953 €
Serveis professionals (Previs, Arco, Bauma, Coop de mà)	2.182 €
Difusió	3.917 €
Quotes	1.686 €
Viatges	2.928 €
Despeses crèdit i banc	973 €
Altres despeses	433 €

RESULTAT

6.226 €

Les entitats

Membres de REAS Balears

- **Bauma Altres Perspectives S. Microcoop.**
Tel. 623 545 905
info@baumacoop.net
<https://baumacoop.net/>
 - **Benfet Serveis i Manteniment Empresa d'Inserció**
Carrer Projecte Home, 4
07007 Palma
Tel. 608 253 211
info@benferserveis.com
<http://benferserveis.com/>
 - **Binisàvia**
cohabitategemenorca@gmail.com
https://sostrecivic.coop/grups_llavors/binisavia/
 - **Càritas Diocesana de Mallorca**
Carrer Seminari, 4
07001 Palma
Tel. 971 710 135
caritas@caritasmallorca.org
<https://www.caritasmallorca.org/>
 - **Càritas Diocesana de Menorca**
Carrer santa Eulàlia, 83
07702 Maó
Tel. 971 361 001
caritas@caritasmenorca.org
<https://www.caritasmenorca.org>
 - **Ecotxe Som Moviment S. Coop.**
Carrer Arxiduc Lluís Salvador, 24
07004 Palma
info@ecotxe.coop
<https://www.ecotxe.coop/>
 - **Eines x Inserció Empresa d'Inserció**
Carrer Velluters, 7
07009 Palma
Tel. 679 539 778
eines@caritasmallorca.org
 - **Fundació Deixalles**
Deixalles Inserció i Triatge Empresa d'Inserció
Deixalles Serveis Ambientals Empresa d'Inserció
Carrer Son Gibert, 8A
07008 Palma
Tel. 971 472 565
info@deixalles.org
<https://www.deixalles.org/>
 - **Mestral Inserció i Medi Ambient Empresa d'Inserció**
Carrer Santa Eulàlia, 83
07702 Maó
Tel. 971 351 413
mestral@caritasmenorca.org
<https://mestralmenorca.org/>
 - **Plegats**
Tel. 646 214 047
info@plegats-mallorca.org
<https://plegats-mallorca.org/>
 - **S'Altra Senalla**
Carrer Arxiduc Lluís Salvador, 24
07004 Palma
971 200 050
senalla@pangea.org
<https://saltrasenalla.org/>
 - **Slow Food**
Info@slowfoodib.org
<http://www.slowfoodib.org/>
 - **Terranostra (Laboratori d'Abastiment Cooperatiu S. Coop.)**
Carrer Alfons el Magnànim, 24
07004 Palma
Tel. 871 734 009
supermercat@terranostra.coop
<https://terranostra.coop/>
- Sòcies col·laboradores:**
- **Globus Màgic**
info@globusmagicus.com
<https://globusmagicus.com/>

L'ECONOMIA SOLIDÀRIA A BALEARS ENSENYA EL COR

INFORME AUDITORIA /
BALANÇ SOCIAL 2022

1.171
PERSONES IMPLICADES

640
DONES 54,7%

530
HOMES 45,3%

1
IDENTITATS NO BINÀRIES 0,1%

TREBALLADORES ♀ **171** 46,5%
♂ **197**

VOLUNTÀRIES ♀ **87** 64,9%
♂ **47**

ASSOCIADES ♀ **371** 57,6%
♂ **272**
♂ **1**

10
ENTITATS

100%
REAS BALEARS
100% EN 2021

INGRESSOS
10,9 M€

DESPESES
10,8 M€

EQUITAT

58%
DONES EN LLOCS DE RESPONSABILITAT
58% EN 2021

100%
UTILITZEN LENGUATGE NO SEXISTA
100% EN 2021

1/1,58
PROPORCIÓ SALARIAL ENTRE LA PLANTILLA
1/1,79 EN 2021

REPARTIMENT JUST DE LA RIQUESA

32%
RESERVES, COMPENSACIÓ DE PÈRDUES O INVERSIONS PRÒPIES
100% EN 2021

0%
% INICIATIVES QUE DEDIQUEN PART DELS EXCEDENTS A CAUSES SOCIALS I SOLIDÀRIES
0% EN 2021

0%
% INICIATIVES QUE DEDIQUEN PART DELS SEUS EXCEDENTS A INVERSIONS EN ENTITATS FINANCERES DE L'ESS
0% EN 2021

SOSTENIBILITAT AMBIENTAL

89%
ENTITATS AMB CRITERIS DE CONSUM RESPONSABLE PER A L'ADQUISICIÓ DE BENS I SERVEIS
83% EN 2021

67%
ENTITATS AMB GESTIÓ AMBIENTAL
50% EN 2021

78%
ENTITATS AMB ENERGIA 100% RENOVABLE
83% EN 2021

FONTS D'INGRESSOS

58%
FACTURACIÓ

21%
SUBVENCIONS

21%
ALTRES

TREBALL DIGNE

63%
MILLORA EN CONCILIACIÓ
33% EN 2021

100%
ESPAIS D'ATENCIÓ EMOCIONAL I CURA
83% EN 2021

60%
REGLAMENT INTERN DE RELACIONS LABORALS
83% EN 2021

COMPROMÍS AMB L'ENTORN / COOPERACIÓ

100%
INTERCOOPERACIÓ AMB EL MATEIX SECTOR
100% EN 2021

COMPRES A ENTITATS DEL MERCAT SOCIAL %
48,5% EN 2021

% COMPRES A ALTRES ENTITATS NO LUCRATIVES
2,4% EN 2021

80%
ENTITATS QUE OPEREN AMB FINANCES ÈTIQUES
100% EN 2021

COMPRES DINS DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA
50,9% EN 2021

PROMOU

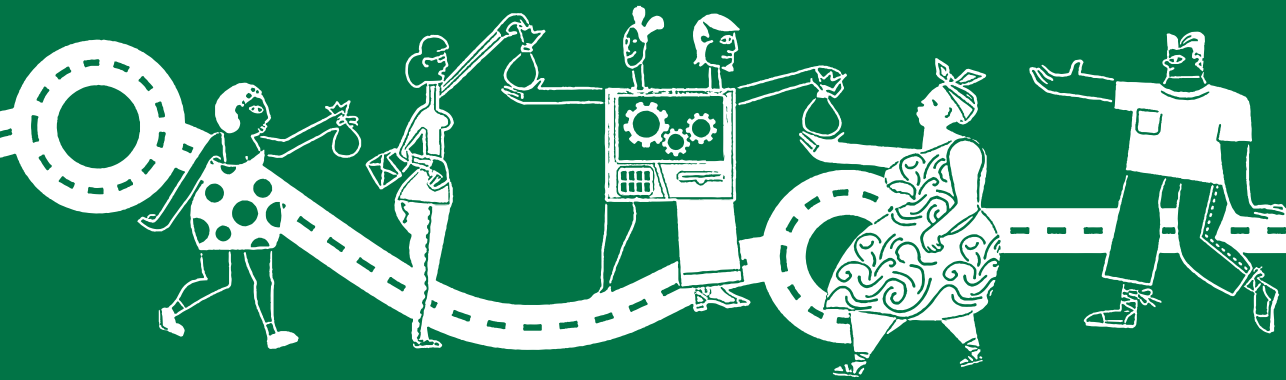

REAS BALEARS

COL-LABORA

reas-ib@reasnet.com | www.reas.red/reas-balears
www.mercatsocial.org | @mercatsocial

reas
balears
xarxa d'economia alternativa
i solidària